

Справа № 991/12957/25

Провадження 2-а/991/15/25

РІШЕННЯ

Іменем України

14 січня 2026 року

м.Київ

Вищий антикорупційний суд у складі колегії суддів:

головуючого судді Мовчан Н.В., суддів Литвинко Т.В., Сікори К.О.

за участі:

секретаря судового засідання Філіндаш Ю.В.,

представників позивача Кржевіна В.М., Сербін І.І.,

представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача АТ «Крюківський вагонобудівний завод» Логашкіна С.С.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні у залі судових засідань у приміщенні Вищого антикорупційного суду адміністративну справу

за позовом Міністерства юстиції України

до ОСОБА_1 ,

треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача:

Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод»,

Компанія «OW Capital Management GmbH»,

про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 [статті 4 Закону України «Про санкції»](#),

установив:

Стислий виклад позиції позивача.

15 грудня 2025 року до Вищого антикорупційного суду надійшла зазначена позовна заява, у якій Міністерство юстиції України просить:

застосувати до ОСОБА_1 санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#);

стягнути в дохід держави активи - 25% від загальної кількості акцій АТ «Крюківський вагонобудівний завод» в кількості 28 669 889 штук, номінальною

вартістю 21 502 416,75 грн, які належать компанії «OW Capital Management GmbH» та щодо яких ОСОБА_1 може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

В обґрунтування позовних вимог позивач посилався на:

- вторгнення Російської Федерації (надалі - РФ) на територію України, у зв'язку з чим відповідно до [Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022](#), затвердженим [Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX](#), у державі введено воєнний стан із 05 год 30 хв 24 лютого 2022 року строком на 30 діб, строк дії якого продовжено до 03 лютого 2026 року;
- застосування до ОСОБА_1 на підставі Рішення Ради національної безпеки і оборони (далі - РНБО) від 12 травня 2023 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеного в дію [Указом Президента України від 12 травня 2023 року № 279/2023](#), санкцій, у тому числі у виді блокування активів;
- наявність підстав для застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), визначених у абз. 2 пп. 6 п. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#), а саме: фінансування або матеріально-технічного забезпечення діяльності держави-агресора, пов'язаної зі збройною агресією проти України чи окупацією/анексією її територій, зокрема шляхом сплати податків, зборів до державного бюджету держави-агресора, якщо загальна сума таких платежів (окрім митних) за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує еквівалент 40 мільйонів гривень для юридичної та 3 мільйонів гривень для фізичної особи, визначених за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період;
- співмірність застосування такої санкції до ОСОБА_1 зі шкодою, завданою його діями інтересам суспільства.

У позовній заяві, серед іншого, зазначено, що ОСОБА_1 є власником компанії «OW Capital Management GmbH», через яку він володіє 25% акцій АТ «Крюківський вагонобудівний завод». На території РФ ОСОБА_1 прямо та опосередковано контролює підприємства, які здійснюють господарську діяльність в сфері виробництва та надання послуг в галузі залізничного транспорту. Афілійовані підприємства з ОСОБА_1 мали договірні відносини у сфері постачання та збуту деталей та конструкцій до залізничних вагонів та насосного обладнання з компаніями, які входять до військово-промислового комплексу РФ.

ОСОБА_1 прямо та опосередковано є акціонером компаній, що здійснюють господарську діяльність на території РФ, сплачують податки до її бюджету та співпрацюють з російськими компаніями, які входять до військово-промислового комплексу держави-агресора, сприяє завданню істотної шкоди національній безпеці, суверенітету та територіальній цілісності України, зокрема шляхом фінансування збройної агресії РФ проти України.

Позивач вважає, що існує достатньо підстав та умов, визначених [Законом України «Про санкції»](#), для застосування стосовно ОСОБА_1 санкції у виді

стягнення в дохід держави активів, щодо яких він може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Заяви, клопотання учасників справи та процесуальні дії у справі.

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 16 грудня 2025 року відкрито провадження у справі в порядку спрощеного позовного провадження (т. 3 а.с. 201-204).

16 грудня 2025 року від представника позивача Кржевіна В.М. надійшло клопотання про долучення додаткових матеріалів до позовної заяви (т. 3 а.с. 196-200).

19 грудня 2025 року представником позивача Кржевіна В.М. подано клопотання про проведення трансляції судових засідань на YouTube каналі Вищого антикорупційного суду (т. 3 а.с. 223-225).

26 грудня 2025 року від представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» - Логашкіна С.С. надійшло клопотання про проведення судового засідання в режимі відеоконференції (т. 3 а.с. 226-231).

29 грудня 2025 року також представником третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» - Логашкіним С.С. подано письмові пояснення на позов (т. 3 а.с. 232-239).

Позиції учасників справи.

Представники позивача Кржевін В.М. та Сербін І.І. позовні вимоги підтримали в повному обсязі з підстав, наведених у позовній заяві, та просили їх задовольнити.

Відповідач ОСОБА_1 у судові засідання не прибув, про дату, час та місце розгляду справи повідомлений судом належним чином, причин неявки не повідомив, своїм правом подати відзив на позовну заяву не скористався.

Від представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» - Логашкіна С.С. надійшли письмові пояснення, які останній підтримав у судовому засіданні та, зокрема пояснив, що у витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб стосовно ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» зазначений тип бенефіціарного володіння товариством ОСОБА_1 : непрямий вирішальний вплив (опосередкований), оскільки ОСОБА_1 володіє компанією «OW Capital Management GmbH», яка у свою чергу володіє часткою у статутному капіталі ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» у розмірі 25 %. Ознайомившись із змістом позовної заяви та додатками до неї, представник вважає, що наведені позивачем у позові підстави для застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), до ОСОБА_1 є обґрунтованими, а доводи ґрунтуються на доказах, доданих до матеріалів справи. Просив задовольнити позовні вимоги Міністерства юстиції України.

Третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача компанія «OW Capital Management GmbH» явку представника у судові засідання не забезпечила, про дату, час та місце розгляду справи повідомлена належним чином, заяв та пояснень по суті справи не подала.

Вирішуючи питання щодо можливості розгляду справи за відсутності відповідача та представників компанії «OW Capital Management GmbH» суд зазначає таке.

Особливості провадження у справах про застосування санкцій визначені у [ст. 283-1 КАС України](#).

Так, відповідно до ч. 5 [ст. 283-1 КАС України](#) позовна заява розглядається в судовому засіданні з повідомленням про дату, час та місце судового засідання позивача, відповідача (особи, щодо якої ставиться питання про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#)), інших учасників справи та їх представників.

Неприбуття в судові засідання учасника справи та його представника, належним чином повідомленого про дату, час та місце розгляду справи, не перешкоджає розгляду справи в суді першої інстанції та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

Тобто, дотримання процесуального порядку належного повідомлення учасників справи є необхідною і важливою умовою для забезпечення та реалізації завдань та основних засад адміністративного судочинства.

Згідно з ч. 1, 2 [ст. 268 КАС України](#) у справах, визначених, зокрема [ст. 283-1 КАС України](#), щодо подання позовної заяви та про дату, час і місце розгляду справи суд негайно повідомляє відповідача та інших учасників справи шляхом направлення тексту повістки до електронного кабінету, а за його відсутності - кур'єром або за відомими суду номером телефону, факсу, електронною поштою чи іншим технічним засобом зв'язку. Учасник справи вважається повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи, визначеної частиною першою цієї статті, з моменту направлення такого повідомлення працівником суду, про що останній робить відмітку у матеріалах справи, та (або) з моменту оприлюднення судом на вебпорталі судової влади України відповідної ухвали про відкриття провадження у справі, дату, час та місце судового розгляду.

Суд дотримався вимог ч. 1, 2 [ст. 268 КАС України](#) та належним чином повідомив відповідача та третіх осіб про дату, час та місце розгляду справи, а саме шляхом:

- опублікування 17 грудня 2025 року на веб-сторінці Вищого антикорупційного суду вебпорталу судової влади України ухвали про відкриття провадження у справі від 16 грудня 2025 року (т. 3 а.с. 214, 216);

- опублікування на веб-сторінці Вищого антикорупційного суду вебпорталу судової влади України повісток-повідомлень про судові засідання, які призначені на 30 грудня 2025 року о 10 год 00 хв, 02, 12 січня 2026 року о 12 год 00 хв, 14 січня 2026 року о 15 год 30 хв, 19 січня 2026 року о 16 год 30 хв відповідачу

ОСОБА_1, третій особі, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача компанії «OW Capital Management GmbH» (т. 3 а.с. 214, 215);

- надсилання копії ухвали про відкриття провадження у справі та повістки-повідомлення про судові засідання, які призначені на 30 грудня 2025 року о 10 год 00 хв, 02, 12 січня 2026 року о 12 год 00 хв, 14 січня 2026 року о 15 год 30 хв, 19 січня 2026 року о 16 год 30 хв, третій особі, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача за адресою електронної пошти, наявною у матеріалах справи: ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» - kvsz@kvsz.com (т. 3 а.с. 206, 211-212).

Відомості щодо адрес електронної пошти відповідача ОСОБА_1 та третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача компанії «OW Capital Management GmbH» матеріали справи не містять.

На виконання вимог ч. 2 [ст. 161 КАС України](#) 15 грудня 2025 року позивач на офіційному вебсайті Міністерства юстиції України (minjust.gov.ua) виклав публікацію про подання до ОСОБА_1 позовної заяви про застосування до нього санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#). Ідентичні за змістом відомості (публікації) 16 грудня 2025 року викладені на офіційній сторінці Міністерства юстиції України у соціальній мережі «Facebook» та офіційному каналі у месенджері «Telegram» (т. 3 а.с. 196- 200).

У зв'язку з військовою агресією РФ проти України, що стала підставою для введення воєнного стану відповідно до [Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022](#), АТ «Укрпошта» з 24 лютого 2022 року припинила обмін поштовими відправленнями до/з РФ (т. 3 а.с. 217-218).

Отже, судом вжито всіх можливих заходів щодо належного та своєчасного повідомлення учасників справи про здійснення Вищим антикорупційним судом розгляду адміністративної справи, про дату судового засідання, наслідки неприбуття до суду відповідача та третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача.

За таких обставин, суд, керуючись ч. 5 [ст. 283-1 КАС України](#), вважає за можливе здійснити розгляд адміністративної справи за відсутності відповідача ОСОБА_1 та третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача: компанії «OW Capital Management GmbH».

У судовому засіданні 30 грудня 2025 року суд постановив ухвали без оформлення окремого документа, якими:

- задовольнив клопотання представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог, на стороні відповідача ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» - Логашкіна С.С. про його участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції з використанням власних технічних засобів;
- задовольнив клопотання Міністерства юстиції України та забезпечив здійснення трансляції розгляду справи на платформі YouTube, а саме на каналі Вищого антикорупційного суду;

- задовольнив клопотання Міністерства юстиції України про долучення до матеріалів справи повідомлення (публікацій) з вебсайту Міністерства юстиції України від 15 грудня 2025 року та з офіційної сторінки у соціальній мережі «Facebook» та офіційного каналу у месенджері «Telegram» від 16 грудня 2025 року.

Мотиви суду.

Відповідно до [ст. 64 Конституції України](#) конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених [Конституцією України](#). В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень.

За ч. 1, 2 [ст. 1 Закону України «Про санкції»](#) з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави можуть застосовуватися спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи. Санкції можуть застосовуватися з боку України по відношенню до іноземної держави, іноземної юридичної особи, юридичної особи, яка знаходиться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, до іноземців, осіб без громадянства, суден, повітряних суден, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність, а санкції у виді позбавлення державних нагород - проти будь-яких нагороджених осіб, зазначених у частині четвертій [статті 3 цього Закону](#).

Згідно з ч. 1 [ст. 3 Закону України «Про санкції»](#) підставами для застосування санкцій є:

- 1) дії іноземної держави, іноземної юридичної чи фізичної особи, інших суб'єктів, які створюють реальні та/або потенційні загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, сприяють терористичній діяльності та/або порушують права і свободи людини і громадянина, інтереси суспільства та держави, призводять до окупації території, експропріації чи обмеження права власності, завдання майнових втрат, створення перешкод для сталого економічного розвитку, повноцінного здійснення громадянами України належних їм прав і свобод;
- 2) резолюції Генеральної Асамблеї та Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй;
- 3) рішення та регламенти Ради Європейського Союзу щодо забезпечення національних інтересів та національної безпеки України;
- 4) факти порушень Загальної декларації прав людини, [Статуту Організації Об'єднаних Націй](#).

У [статті 4 Закону України «Про санкції»](#) визначено види санкцій, серед яких:

блокування активів - тимчасове позбавлення права користуватися та розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також

активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними;

стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними (п. 1, 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#)).

Згідно із ч. 3 [ст. 5 Закону України «Про санкції»](#) рішення щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій щодо окремих іноземних юридичних осіб, юридичних осіб, які знаходяться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземців, осіб без громадянства, суден, повітряних суден, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність (персональні санкції), передбачених пунктами 1, 2-21, 23-25 частини першої [статті 4 цього Закону](#), приймається Радою національної безпеки та оборони України та вводиться в дію указом Президента України. Відповідне рішення набирає чинності з моменту видання указу Президента України і є обов'язковим до виконання.

Рішення щодо застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої [статті 4 цього Закону](#), ухвалюється судом у порядку, визначеному [статтею 5-1 цього Закону](#).

Відповідно до ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#) санкція, передбачена п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів у розумінні [Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів»](#).

Ця санкція може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів.

Підставами застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), серед іншого, є суттєве сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, які завдають істотну шкоду національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, але не виключно, шляхом фінансування або матеріально-технічного забезпечення діяльності держави-агресора, пов'язаної зі збройною агресією проти України чи окупацією/анексією її територій, зокрема шляхом: сплати податків, зборів до державного бюджету держави-агресора, якщо загальна сума таких платежів (окрім митних) за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує еквівалент 40 мільйонів гривень для юридичної та 3 мільйонів гривень для фізичної особи, визначених за середньозваженим

офіційним курсом Національного банку України за той самий період (п.п. б п. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#)).

Згідно з ч. 2 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#) за наявності підстав та умов, зазначених у частині першій цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, звертається до Вищого антикорупційного суду з позовною заявою про застосування до відповідної фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), у порядку, визначеному [Кодексом адміністративного судочинства України](#).

Відповідно до ч. 3 [ст. 6 Закону України «Про санкції»](#) застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), є винятковим заходом, обумовленим гостротою становища та необхідністю досягнення цілей, визначених ч. 1 [ст. 1 цього Закону](#), в умовах правового режиму воєнного стану.

Ця санкція може бути застосована лише щодо осіб, на яких накладено санкцію у виді блокування активів за рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, прийнятими після набрання чинності [Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб»](#).

Встановлено, що 24 травня 2022 року набрав чинності [Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб» № 2257-IX від 12 травня 2022 року](#), яким внесені зміни, зокрема до [Закону України «Про санкції»](#), у тому числі запроваджено новий вид санкції - стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними (п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#)).

Враховуючи вищенаведені законодавчі норми, під час розгляду цієї справи по суті суду необхідно з'ясувати такі питання:

- 1) чи належним є позивач та чи звернувся позивач до суду з адміністративним позовом під час дії правового режиму воєнного стану;
- 2) чи є відповідач суб'єктом, до якого можливе застосування санкції, передбачених [Законом України «Про санкції»](#);
- 3) чи застосовано до відповідача санкцію у виді блокування активів за рішенням Ради національної безпеки та оборони України, прийнятим після набрання чинності [Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб»](#);
- 4) чи наявні підстави та умови для застосування до відповідача санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#);
- 5) чи належать активи, питання про стягнення яких ставить позивач, відповідачу, або чи є у нього можливість прямо чи опосередковано (через інших фізичних або

юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження цими активами;

б) чи є втручання у право власності відповідача співмірним та пропорційним при застосуванні санкції.

Щодо звернення позивача до суду із позовною заявою в період дії правового режиму воєнного стану.

Згідно з ч. 2 [ст. 46 КАС України](#) позивачем в адміністративній справі можуть бути, зокрема суб'єкти владних повноважень.

Відповідно до п. 1 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України № 228 від 02 липня 2014 року](#), центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, є Міністерство юстиції України.

[Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022](#), затвердженим [Законом України № 2102-IX від 24 лютого 2022 року](#), у зв'язку з військовою агресією РФ проти України, у державі введено воєнний стан із 05 год 30 хв 24 лютого 2022 року строком на 30 діб, строк дії якого неодноразово продовжувався (т. 1 а.с. 30-32).

Так, на час звернення Міністерства юстиції України з позовом, тобто станом на 15 грудня 2025 року, був чинним [Указ Президента України від 20 жовтня 2025 року № 793/2025](#), затверджений [Законом України № 4643-IX від 21 жовтня 2025 року](#), яким строк дії воєнного стану із 05 год 30 хв 05 листопада 2025 року продовжено на 90 діб, тобто до 03 лютого 2026 року (т. 1 а.с. 33-34).

Отже, Міністерство юстиції України є належним позивачем у цій адміністративній справі, який звернувся до суду у період дії правового режиму воєнного стану, що свідчить про дотримання вимог як [Закону України «Про санкції»](#), так і [Кодексу адміністративного судочинства України](#).

Щодо віднесення відповідача до суб'єктів, щодо яких може бути застосована санкція, передбачена п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#).

Встановлено, що ОСОБА_1 є іноземцем, а саме громадянином РФ, має ідентифікаційний номер платника податків НОМЕР_1 (т. 1 а.с. 35).

За матеріалами справи ОСОБА_1 є російським підприємцем, який, як безпосередньо, так і через інші компанії, володіє російськими активами, а саме частками акцій у господарських товариствах, зокрема Акціонерного товариства «Інтер Карго Компані» (надалі - АТ «ІКК»), Акціонерного товариства «Завод металоконструкцій» (надалі - АТ «ЗМК»), Акціонерного товариства з виробництва електронасосних агрегатів «ЕНА» (надалі - АТ «ЕНА»), Акціонерного товариства «Балаково-Центроліт», (надалі - АТ «БЦЛ»), які є вирішальними для прийняття рішень щодо діяльності цих товариств. У той же час діяльність цих товариств пов'язана з виготовлення товарів (обладнання/деталей), які використовуються у військово-промисловому комплексі РФ. Зокрема, вироблена продукція використовується підприємствами,

які виробляють та модернізують танки, бойові машини піхоти, інженерну техніку, надають залізничні транспортні послуги, виготовляють оптичні прилади військового призначення, обслуговують підприємства ОПК РФ в галузі суднобудування, а також інші товари/послуги, які використовуються ЗС РФ у збройній агресії проти України (т. 1 а.с. 49-52, т. 2 а.с. 143-147).

На території України ОСОБА_1 через компанію «OW Capital Management GmbH» володіє 25 % акцій АТ «Крюківський вагонобудівний завод» (т. 3 а.с. 127-140).

Встановлено, що рішенням Ради національної безпеки і оборони України (надалі - РНБО) від 12 травня 2023 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеним в дію [Указом Президента України від 12 травня 2023 року № 279/2023](#), відносно ОСОБА_1 застосовано ряд персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), у тому числі і санкцію у виді блокування активів терміном на п'ять років до 12 травня 2028 року, що підтверджується витягом з Державного реєстру санкцій станом на 27 листопада 2025 року (т. 1 а.с. 35-37).

Тобто, санкція у виді блокування активів застосована належним суб'єктом та після набрання чинності [Законом України № 2257-IX](#), тобто після 24 травня 2022 року.

Зазначені рішення РНБО та Указ Президента України є чинними, матеріали справи не містять відомостей щодо їх оскарження.

Тому, враховуючи вимоги ст. [3, 6 Закону України «Про санкції»](#), з боку України по відношенню до ОСОБА_1 може бути застосована санкція, передбачена п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#).

Щодо наявності підстав та умов, визначених у ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#), для застосування стосовно відповідача санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#).

Всупереч фундаментальним принципам та нормам міжнародного права, закріпленим зокрема у [Статуті Організації Об'єднаних Націй](#) та Декларації Генеральної Асамблеї від 09 грудня 1981 року № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав, РФ розпочала військову агресію проти України.

Збройна агресія РФ проти України розпочалася 20 лютого 2014 року, коли були зафіксовані перші випадки порушення збройними силами РФ всупереч міжнародно-правовим зобов'язанням порядку перетину державного кордону України в районі Керченської протоки та використання РФ своїх військових формувань, дислокованих у Криму. Нелегітимно сформована в умовах російської воєнної окупації виконавча влада Автономної Республіки Крим провела псевдореферендум про входження Автономної Республіки Крим та міста Севастополя до складу РФ. У протиправний спосіб, шляхом підписання президентом РФ та самозваними представниками Автономної Республіки Крим та міста Севастополя «договору про прийняття до РФ Республіки Крим і

створення у складі РФ нових суб'єктів», відбулася поспішна, незаконна анексія цієї частини території України.

Наступна фаза збройної агресії РФ проти України зосередилась на українському Донбасі. Підрозділи російського спецназу та інших збройних формувань РФ, російські військові «у відпустці» та військові зрадники захопили місцеві органи влади, поліцейські відділки, військові об'єкти України в окремих районах Донецької і Луганської областей України.

28 лютого 2014 року відбулося Засідання Ради Безпеки ООН, на якому вперше було проінформовано членів цього єдиного міжнародного органу колективної безпеки про початок збройної агресії РФ, яка відбулася на території Автономної Республіки Крим - території Незалежної України.

Станом на 01 березня 2014 року ситуація продовжувала загострюватися, зокрема рада федерації РФ прийняла рішення про надання згоди президенту РФ на використання військових підрозділів в Україні. Засідання ради федерації стало підставою проведення 7124-го засідання Ради Безпеки ООН, на якому у відкритому засіданні Постійний представник України при ООН вже публічно оцінив дії РФ як акт агресії проти України. У своїх виступах позицію підтримали Члени Ради Безпеки ООН.

24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок «спеціальної військової операції» під приводом здійснення так званої «демілітаризації та денацифікації України». Після цього близько четвертої години ранку були здійснені ракетні удари по всій території України, а російські війська здійснили широкомасштабне вторгнення на територію нашої держави, увійшовши з боку російської федерації, Білорусі та тимчасово окупованого Кримського півострова.

Факт триваючої збройної агресії щодо України з боку РФ визнається міжнародним співтовариством.

12 жовтня 2022 року Генеральна Асамблея ООН на поновленій 11-й Надзвичайній спеціальній сесії щодо агресії РФ проти України переважною більшістю голосів схвалила резолюцію A/RES/ES-11/4 «Територіальна цілісність України: захист принципів Статуту ООН». За резолюцію проголосували 143 держави - члени ООН, 35 країн утрималися, лише 5 проголосували проти (РФ, Республіка Білорусь, КНДР, Нікарагуа, Сирія). У резолюції підтверджується відданість суверенітету, незалежності, єдності та територіальній цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, що поширюються на її територіальні води, а також міститься рішуча вимога до РФ негайно вивести всі військові сили з території України.

Резолюція також містить такі важливі положення:

визнання незаконності територіальних привласнень в результаті погрози силою або застосування сили;

визнання факту, що перебування частин вищезгаданих українських регіонів під тимчасовим військовим контролем РФ є результатом агресії та порушення суверенітету, політичної незалежності і територіальної цілісності України;

вимога щодо негайного і безумовного скасування рішень РФ щодо статусу чотирьох областей України як несумісних з принципами Статуту ООН;

підкреслення того, що будь-який політичний діалог та переговори мають відбуватися з дотриманням суверенітету і територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів і відповідно до принципів Статуту ООН;

підтвердження вимоги до РФ негайно, повністю і безумовно вивести усі свої військові сили з території України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

23 листопада 2022 року Європейський Парламент схвалив резолюцію 2022/2896 (RSP) «Про визнання російської федерації державою-спонсором тероризму». У резолюції підтверджується неухильна підтримка незалежності, суверенітету та територіальній цінності України в межах її міжнародно визнаних кордонів. Резолюція також містить такі важливі положення: Європарламент вимагає від РФ виведення її збройних сил за межі міжнародно визнанні кордони України та припинити всі військові дії, зокрема напади на житлові райони та цивільну інфраструктуру; цілеспрямовані напади і звірства, здійснювані РФ проти цивільного населення України, руйнування цивільної інфраструктури прирівнюються до актів терору проти українського населення і становлять воєнні злочини; Європарламент підтверджує свою непохильну солідарність з народом України, який продовжує демонструвати мужність і стійкість в умовах загроз і нападів з 24 лютого 2022 року та протягом останніх десяти років російської агресії; Європарламент закликає Європейський Союз вжити заходів щодо міжнародної ізоляції РФ, в тому числі від членства в міжнародних організаціях та органах, таких як Рада Безпеки ООН.

У позовній заяві позивач стверджує про наявність підстав для застосування стосовно ОСОБА_1 санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), а саме, визначених у пп. б п. 2 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 цього Закону](#).

Відповідно до ч. 1, 2 [ст. 77 КАС України](#) кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених [статтею 78 цього Кодексу](#). Суб'єкт владних повноважень повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі.

Згідно із ч. 1, 2 [ст. 72 КАС України](#) доказами в адміністративному судочинстві є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються, зокрема письмовими і електронними доказами .

На обґрунтування позовних вимог представником позивача надано до позову документи, отримані на запити Міністерства юстиції України у порядку п.п. 2-10, 54-3 п. 3, п.п. 6 п. 12-2 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України № 228 від 02 липня 2014 року](#), щодо виконання рішення РНБО від 12 травня 2023 року, введеного в дію [Указом Президентом України № 279/2023 від 12 травня 2023 року](#), з метою забезпечення ефективної реалізації державної політики у сфері стягнення в дохід

держави активів особи, щодо якої застосовані санкції, від Головного управління розвідки Міністерства оборони України листами від 05 грудня 2024 року № 222/10Д/8953 та від 01 травня 2025 року № 222/10Д/3612 (т. 1 а.с. 46-233, т. 2 а.с. 1-61, 140-194); Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку листом від 25 червня 2025 року № 10/05/15193 (т. 3 а.с. 150-159); ТОВ «Перший регіональний фондовий дім» листом від 17 вересня 2025 року, № 17/09-1 (т. 3 а.с. 160-167), а також відомості із відкритих джерел з мережі Інтернет, виявлені та зафіксовані представниками Міністерства юстиції України.

Дослідивши додатки до позовної заяви, колегія суддів встановила таке.

ОСОБА_1, як російський олігарх, контролює ряд відповідних підприємств у галузі вагонобудування, зокрема на території РФ, до яких належать:

АТ «ІКК» (місцезнаходження: РФ, основний державний реєстраційний номер - 1097746377530, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_2), згідно зі статутом, товариством управляє одноосібний виконавчий орган - Генеральний директор ОСОБА_1, який також зазначений як пов'язана особа з 16 серпня 2024 року та бенефіціарний власник (т. 1 а.с. 116, 148, 162-163, т. 2 а.с. 62, 66).

Також, судом встановлено, що ОСОБА_1 є кінцевим бенефіціарним власником та володіє 100 % акцій компанії «OW Capital Management GmbH» (місцезнаходження: 1010, Wien, Austria, Schottenring 16/110, реєстраційний номер FN 278008 k) (т. 1 а.с. 49-52, 107, 199).

Так, через компанію «OW Capital Management GmbH» ОСОБА_1 опосередковано має право розпоряджатись (впливати на діяльність):

(1) АТ «ЗМК» (місцезнаходження: РФ, основний державний реєстраційний номер - 1026401999029, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_3), пов'язаними особами станом на 31 грудня 2024 року, зокрема є ОСОБА_1 як єдиний учасник компанії «OW Capital Management GmbH», яка має право розпоряджатись більше 70% загальної кількості голосів цього товариства, також АТ «ЕНА» та АТ «ІКК» (т. 1 а.с. 38-39, 44, 89, 107).

(2) АТ «ЕНА» (місцезнаходження: РФ, основний державний реєстраційний номер - 1035010200246, ідентифікаційний номер платника податків - 5050011790). Основним акціонером товариства є компанія «OW Capital Management GmbH», яка володіє 96,17% акцій цього товариства, засновником - «Мінмособлимущество» (т. 1 а.с. 168, 199, т. 2 а.с. 103, 105).

(3) АТ «БЦЛ» (місцезнаходження: РФ, основний державний реєстраційний номер - 1116439001480, ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_4). У 2024 році акції товариства належали двом юридичним особам-нерезидентам: компанії «OW Capital Management GmbH» (500 штук або 50%) та компанії «RRR Holdings Limited» (500 штук або 50 %) (у порядку редоміліяції «МК ТОВ «Кірк-Інвестмент»). Бенефіціарними власниками АТ «БЦЛ» є, зокрема ОСОБА_1. Окрім цього, станом на 2024 рік товариство має зобов'язання (позику), зокрема перед компанією «OW Capital Management GmbH» на підставі договору відступлення права вимоги (цесії) від компанії «Fofasio Limited». Станом на 31 грудня 2024 року загальна сума заборгованості по отриманим позикам від

декількох юридичних осіб, у тому числі компанії «OW Capital Management GmbH», складає 81356,3 тис. доларів США (або 8 272 289 000 руб). Сума повернених у цьому ж році коштів складає 6 683 100 доларів США. АТ «БЦЛ» зобов'язалось виплатити позики і нараховані відсотки не пізніше листопада 2032 року (т. 2 а.с. 16, 35, 50-52, 117, 165-166).

Колегією суддів також встановлено, що АТ «БЦЛ» мала укладені договори позики з компанією «OW Capital Management GmbH» з 2015-2016 років, по яким на рахунки товариства до 2017 року надходили кошти загальною сумою 10 635 000 доларів США (або 690 877 700 рублів) (т. 2 а.с. 166).

Також станом на 31 грудня 2024 року пов'язаними з ТОВ «БЦЛ» сторонами були, зокрема: компанія «OW Capital Management GmbH», на рахунки якої товариством нараховано по договорах позики відсотки за користування у розмірі 1 063,51 доларів США (або 147 800 руб) (т. 2 а.с. 57-58).

Окрім цього станом на 31 грудня 2024 року АТ «БЦЛ» має дебіторські заборгованості, зокрема перед АТ «ЕНА», АТ «ЗМК» (т. 2 а.с. 52-53).

Тобто між юридичними особами, якими фактично через компанію «OW Capital Management GmbH» володіє ОСОБА_1, здійснюється обіг коштів.

Отже, враховуючи наявність ступінчастих співмірних кредитних зобов'язань між АТ «БЦЛ» та компанією OW Capital Management GmbH є підстави стверджувати про зв'язок ОСОБА_1 з АТ «БЦЛ», а також можливість останнього здійснювати опосередкований контроль над АТ «БЦЛ».

Тобто, з огляду на встановлені обставини, ОСОБА_1 володіє акціями АТ «ІКК», а також опосередковано через компанію «OW Capital Management GmbH» володіє більше ніж 70 % акцій АТ «ЗМК»; 96,17 % - АТ «ЕНА» та 50 % - АТ «БЦЛ», отже ОСОБА_1 здійснює вирішальний вплив на господарську діяльність цих товариств, серед іншого і прийняття рішень по управлінню їх діяльністю.

За матеріалами справи також встановлено, що

АТ «ІКК», основними видами діяльності якого є надання послуг щодо надання в оренду залізничного транспорту та обладнання, за 2024 рік сплатило до бюджету РФ податків та зборів у розмірі 975 204 000 рублів (т. 1 а.с. 123, 159-160, т. 2 а.с. 66).

Також товариства, якими через компанію «OW Capital Management GmbH» ОСОБА_1 опосередковано має право розпоряджатись (впливати на діяльність) (т. 1 а.с. 49-52), а саме:

(1) АТ «ЗМК», основним видом діяльності якого є виробництво несамохідних залізничних, трамвайних та інших вагонів для перевезення грузів, мостових металоконструкцій та будівельних металоконструкцій, за 2024 рік сплатило до бюджету РФ податків та зборів у розмірі 1 380 797 000 рублів (т. 1 а.с. 39-40, 44-45, 58, 89);

(2) АТ «ЕНА», основним видом діяльності якого є виробництво гідравлічного та пневматичного силового обладнання, згідно із відомостями, зазначеними у звіті

про фінансові результати за січень-грудень 2024 року, у графі податок на прибуток зазначена сума 87 599 000 рублів. У той же час у поясненнях до бухгалтерського балансу і звіту про фінансові результати АТ «ЕНА» за 2024 рік зазначено, що сума податків та зборів, сплачених до бюджету РФ у 2024 році, складає 333 483 000 рублів і саме ця сума враховується судом, що відповідає вимогам абз. пп. б п. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#) (т. 1 а.с. 174, 199, т. 2 а.с. 104);

(3) АТ «БЦЛ», яке займається великим, середнім та іншим вагонним литтям, відповідно до відомостей, зазначених у звіті про фінансові результати за січень-грудень 2024 року, у графі податки на прибуток відсутні відомості. Разом з тим згідно пояснень до бухгалтерського балансу і звіту про фінансові результати АТ «БЦЛ» за 2024 рік сума податку на прибуток визначена, враховуючи бухгалтерські збитки, за звітний 2024 рік склала 336 404 800 рублів (т. 2 а.с. 8, 35, 53, 120-121).

Відповідно до інформації з офіційного вебпорталу Національного банку України середньозважений офіційний курс гривні до російського рубля за 2024 рік становить 4,3403 гривні за 10 російських рублів (<https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerate-chart>).

Отже, у гривневому еквіваленті, за чотири квартали 2024 року загальна сума податків та зборів, сплачених:

ТОВ «ІКК» - 975 204 000 рублів, що у гривневому еквіваленті дорівнює 423 267 792, 12 грн;

АТ «ЗМК» - 1 380 797 000 рублів, що у гривневому еквіваленті дорівнює 599 307 321, 91 грн;

АТ «ЕНА» - 333 483 000 рублів що у гривневому еквіваленті дорівнює 144 741 626 грн;

та АТ «БЦЛ» - 336 404 800 рублів, що у гривневому еквіваленті дорівнює 146 010 209, 37 грн,

склала 1 313 326 949,4 грн, що у більш ніж 32, 83 разів перевищує встановлений [Законом України «Про санкції»](#) розмір податків і зборів, який є достатнім для застосування санкції у виді стягнення активів у дохід держави.

Як вже встановлено вище, юридичні особи, якими безпосередньо та опосередковано володіє ОСОБА_1, здійснюють діяльність у галузі вагонобудування та співпрацюють, зокрема і через інші юридичні особи, з оборонними підприємствами РФ.

Так, АТ «ІКК», яка, зокрема займається виробництвом залізничних локомотивів та рухомого складу, до 26 листопада 2024 року була засновником ТОВ «Сіріус». Окрім цього засновником цього товариства було АТ «Ломо», основним видом діяльності якого є виробництво інших приладів, датчиків, апаратури та інструментів для вимірювання, контролю та випробувань. Замовниками товарів/послуг товариства є Міністерство оборони РФ, з яким укладено контракт на 82 484 000 руб. Також товариство очолює керуюча компанія АТ «Концерн

«Калашников», яка займається, зокрема виготовленням зброї та боєприпасів, військових бойових машин та до якого застосовані санкції як в Україні, так і США, та країнами Європейського союзу. Засновником АТ «Концерн «Калашников» є державна корпорація «Ростех», а замовником, серед інших, є Росгвардія, з якою укладено 4 контракти на загальну суму 128 168 000 руб. Окрім цього товариство виконує державні замовлення, останнє від 09 червня 2025 року № 1770659360525000056 на поставку запасних частин, інструментів та приладів до стрілецької зброї для виконання комплексу робіт із забезпечення ремонту та відновлення автоматів (т. 2 а.с. 63, 72-95, 143-145).

Відповідно до відомостей, опублікованих на офіційному веб-сайті <https://kalashnikovgroup.ru/about>, група компаній «Калашников» є флагманом стрілецької галузі, на його частку припадає близько 95% виробництва стрілецької зброї РФ (т. 2 а.с. 96-100).

Рішенням Міністерства промисловості та торгівлі РФ від 13 травня 2024 року АТ «Ломо» передано в управління групі компаній «Калашников» (т. 2 а.с. 101-102).

Також, станом на 31 грудня 2024 року короткострокові фінансові вклади у АТ «ІКК», зокрема складають акції ПАТ «Газпром» у кількості 719 660 штук розміром 95 201 000 руб (т. 1 а.с. 155).

Згідно з інформацією, розміщеною на вебсайті АТ «ЗМК» (т. 1 а.с. 38-45), а також офіційному сайті державних закупівель «Еис Закупки» встановлено, що продукція, якою торгує товариство, це - вагонобудування, виробництво вантажних вагонів; мостові та будівельні металоконструкції. Товариством отримані ліцензії, зокрема: виробництво лікарських засобів призначених для медичного застосування; діяльність по монтажу, технічному обслуговуванню і ремонту засобів забезпечення пожежної безпеки будівель та споруд. У товариства наявні 8 контрактів на загальну суму 6 551 685 000 руб, останній від 24 листопада 2020 року № 57720261827200002220000 на 892 800 000 руб, предметом якого є залізничні вагони-платформи.

Основними замовниками товарів є:

АТ «Державна транспортна лізингова компанія» (надалі - АТ «ДТЛК»), засновником якої є РФ, яка співпрацює з ГУП РК «Кримтролейбус», ГУП РК «Кримавтотранс» (т. 2 а.с. 197, 201, т. 3 а.с. 50-69) та з яким у товариства укладено 5 контрактів на 6 357 600 000 руб, зокрема:

від 20 листопада 2019 року № ДКП 0696-009-К/2019 на поставку вагонів-платформ, моделі 13-6964-01 на загальну суму 912 000 000 руб, контракт станом на 24 січня 2020 року виконаний (т. 3 а.с. 13-23);

від 26 червня 2020 року № ДКП 0500-002-К/2020 на поставку вагонів-платформ, моделі 13-6964-01 загальною сумою 1 860 000 000 руб, який станом на 30 вересня 2020 року виконаний (т. 3 а.с. 24-29);

від 23 вересня 2020 року № 0500-004-К/2020 на поставку вагонів-платформ, моделі 13- 6964-01 розміром 1 800 000 000 руб, який станом на 31 грудня 2020 року виконаний (т. 3 а.с. 30-35);

від 24 листопада 2020 року № 0696-017-К/2020 на поставку вагонів-платформ, моделі 13- 6964-01 на суму 892 800 000 руб, який станом на 12 січня 2022 року виконаний (т. 3 а.с. 36-41).

Окрім цього встановлено, що згідно з розпорядженням Уряду РФ від 16 квітня 2024 року № 933-р та додатку до нього АТ «ДТЛК» визначено єдиним постачальником безпілотних авіаційних систем, зокрема для Росгвардії. Строк, на який мають укладатись державні контракти, визначено до 31 грудня 2025 року (т. 3 а.с. 42-49).

АТ «Науково-виробнича корпорація «Уралвагонзавод» (надалі - АТ «НВК «Уралвагонзавод»), з яким укладено 2 контракти на 115 780 000 руб (т. 2 а.с. 144, 210-227, т. 3 а.с. 16-12), а саме:

10 грудня 2015 року № 1225/2738к/15 на виготовлення продукції по ліцензії на суму 2 500 000 руб, який є діючим станом на 28 серпня 2025 року та перебуває на стадії виконання;

17 листопада 2017 року № 4020к/427 щодо постачання рами бокової (комплектуючих залізодорожних грузових вагонів), який є діючим станом на 28 серпня 2025 року та перебуває на стадії виконання.

Колегією суддів встановлено, що АТ «Науково-виробнича корпорація «Уралвагонзавод» є федеральною власністю та виготовляє танки та БМП для Міністерства оборони РФ, які використовуються ЗС РФ у збройній агресії проти України. Також це товариство перебуває під санкціями США та країн Європейського союзу.

За інформацією з російських інтернет ресурсів АТ «НВК «Уралвагонзавод» у 2022 році переорієнтувалося на продукцію для потреб Міноборони, зокрема виготовлення танків Т-80, Т- 90М, критих вагонів для військових. Однією із причин зазначено початок «спецоперації» в Україні (т. 2 а.с. 221-229). Також один контракт на загальну суму 78 305 000 руб, укладений з ТОВ «Газпромтранс», засновником якого є ПАТ «Газпром» (т. 2 а.с. 204).

Окрім цього АТ «ЗМК» було у складі засновників, зокрема АТ «БЦЛ», АТ «ЗМК-Транс».

Станом на 31 грудня 2024 року пов'язаними особами були, зокрема АТ «ЕНА», АТ «ІКК» (т. 1 а.с. 107-108).

ТОВ «ЗМК» згідно з договором від 23 вересня 2024 року № 020-11-2024-1227 співпрацює з Міністерством промисловості і торгівлі РФ та згідно з домовленістю від 10 жовтня 2024 року № 10-2024-062813 з Міністерством промисловості і енергетики (т. 1 а.с. 112).

Також під час здійснення господарської діяльності товариство отримувало кошти в іноземній валюті, зокрема юані, що свідчить про співпрацю з Китаєм (т. 1 а.с. 91-92).

Встановлено, що АТ «ЕНА» має ліцензії: на здійснення розробки, виробництва, випробування, встановлення, монтажу, технічного обслуговування, ремонту,

утилізації та реалізації озброєння та воєнної техніки; на проведення робіт, пов'язаних з використанням відомостей, що становлять державну таємницю; право на проведення заходів і/або надання послуг у сфері захисту державної таємниці (т. 1 а.с. 231-233, т. 2 а.с. 146). Пов'язаними з товариством особами є АТ «ЗМК», АТ «ІКК» (т. 1 а.с. 199).

Відповідно до відомостей, зазначених на офіційному вебсайті АТ «ЕНА» <https://www.ena.ru>, товариство є одним із провідних російських виробників насосного обладнання (т. 2 а.с. 109-110, 114-116).

Одними з основних замовників АТ «ЕНА» є: державна корпорація «Роскосмос», з якою укладено контракт на 24 228 000 руб; АТ «Адміралтейські верфі», з яким укладені три контракти на загальну суму 388 691 000 руб. Загалом товариством укладено 35 контрактів на загальну суму 568 322 000 руб, останній 24 серпня 2022 року № 57111003056220001510000, предметом якого є електронасосний агрегат 1АСВН-80АМС-У2 (т. 2 а.с. 107-108, 194). Також замовниками, зокрема зазначені: насосів для хімічного та нафтової промисловості - ПАТ «НК Роснефть», ПАТ «Лукойл», ПАТ «Сібур Хлдинг», ПАТ «Газпром нефть»; насосів для суднобудівної промисловості - АТ «Центр судоремонта «Звездочка», АТ ПТ «Севмаш», АТ «Адміралтейські верфі», ВАТ «Калужський турбінний завод», ПАТ «Суднобудівний завод «Северная верфь» (т. 2 а.с. 111-113, 146).

Відповідно до відомостей з інтернет джерел встановлено, що АТ «ЕНА» співпрацює з підсанкційними юридичними особами (т. 3 а.с. 81, 103-105, 111-126).

Серед провідних клієнтів товариства є військові суднобудівні компанії, зокрема 19 червня 2017 року між Федеральним державним унітарним підприємством «13 судноремонтний завод Чорноморського флоту» Міністерства оборони РФ (надалі - ФДУП «13 судноремонтний завод Чорноморського флоту» МО РФ) та АТ «ЕНА» укладено договір поставки товарів №1618187304771442209003154/267юр/ОПМН. Згідно з п. 1.2 цього договору поставка товару за цим договором здійснюється в межах виконання Державного контракту від 20 грудня 2016 року №1618187304771442209003154, укладеного між ФДУП «13 судноремонтний завод Чорноморського флоту» МО РФ та Міністерством оборони РФ. Строк дії договору визначено до 31 грудня 2017 року, а поставка товару має бути здійснена у строк, визначений у специфікаціях. (т. 1 а.с. 218-228, т. 2 а.с. 146, 177-187).

Також 06 жовтня 2017 року між АТ «ЕНА» та ФДУП «13 судноремонтний завод Чорноморського флоту» МО РФ укладено контракт на постачання насосів типу «НЦВ, НЦВС, ЕПН, НЦКГ, НЦКВ, ЕЦНУ, ЕКН, ЕЦН, ФС, НЦ» і запасних частин до них. Згідно з протоколом № 129 засідання Закупівельної комісії від 21 вересня 2017 року ці насоси постачаються для забезпечення об'єктів «Штиль», ціна договору зазначена в сумі 118 326, 86 руб. Ймовірно згаданими об'єктами є малий ракетний корабель «Штиль» проекту «12341» та великий ракетний катер «Набережный Челны» проекту «12411» (бортовий номер 953) (входять до «Чорноморського флоту») (т. 1 а.с. 229-230, т. 2 а.с. 143-144, 192-193, т. 3 а.с. 106-110).

Окрім цього між АТ «ЕНА» та АТ «Суднобудівний завод «Вимпел» 20 лютого 2017 року укладено контракт на постачання продукції у межах виконання оборонного контракту від 13 липня 2016 року № 13/К-831-16 для потреб ФСБ РФ; та 31 липня 2017 року - на постачання обладнання для замовлення № 01551-01552 у рамках проєкту «20360М», що підтверджується у сукупності зазначеними відомостями у відповіді Головного управління розвідки від 05 грудня 2024 року № 222/10-Д/8953, проєктом договору на поставку продукції зі специфікацією до нього, протоколами від 17 лютого 2017 року № 20-63 та від 31 липня 2017 року № 377-442 та документацією щодо проведення закупівлі у єдиного постачальника (т. 2 а.с. 146, 170-176, 188- 193).

14 грудня 2017 року між Федеральним державним унітарним підприємством «Науково-дослідницький технологічний інститут ім. О.П. Александро́ва» від імені РФ - державної корпорації космічної діяльності «Роскосмос» та АТ «ЕНА» укладено державний контракт № 27/ РС/35-31 на виготовлення і поставку агрегатів електронасосних для федеральних державних потреб на 2017-2018 роки по державному оборонному замовленню (т. 3 а.с. 82-102).

Згідно з відомостями, зазначеними у п. 3.24 пояснень до бухгалтерського балансу і звіту про фінансові результати АТ «ЕНА» за 2024 рік, насосна продукція, яку виготовляє товариство, використовувалась на виробництвах та об'єктах хімічної, нафтової, харчової, суднобудівної та інших галузях промисловості. Споживачами продукції товариства у 2024 році стали більше 300 юридичних осіб на території РФ та країн СНД. За результатами експорту отримано 418 000 руб, що складає 0,03 % загального доходу від продажу насосної продукції. У 2024 році було реалізовано 1 625 штук насосів різних марок (т. 1 а.с. 216).

При здійсненні господарської діяльності АТ «ЕНА» отримувало кошти в іноземній валюті, зокрема юані, що свідчить про співпрацю з Китаєм (т. 1 а.с. 200).

За інформацією з російських інтернет ресурсів АТ «ЕНА» успішно пройшло акредитацію Державної корпорації «Росатом» та станом на 27 червня 2025 року поставило електронасоси на перший та другий енергоблоки Курської АЕС-2, які ще будуються, а також станом на 22 серпня 2025 року - на перший енергоблок Ростовської АЕС (т. 3 а.с. 70-80).

Основним видом діяльності АТ «БЦЛ» є виробництво (лиття) частин залізодорожніх локомотивів, трамвайних та різних моторних вагонів і рухомих складів; виробництво колійного обладнання та пристроїв для залізодорожніх трамвайних та різних колій, механічного та електромеханічного обладнання. Основна продукція, яка випускалась у 2024 році, це: велике вагонне лиття (рами бічні та балки надресорні); упори, хомути авто-зчіпного пристрою. Продукція заводу є комплектуючими для виробництва вантажних вагонів (т. 2 а.с. 35, 55, 118, 125-136).

Також АТ «БЦЛ» у 2024 році мало ліцензії, зокрема: від 15 квітня 2014 року № ВХ-51-013885, видану Федеральною службою з екологічного, технологічного та атомного нагляду на здійснення експлуатації вибухопожежонебезпечних та хімічно небезпечних виробничих об'єктів I, II та III класів безпеки; від 20 березня 2014 року № 64 Ч/520, видану Міністерством промисловості і енергетики

на здійснення заготовок, зберігання, переробки та реалізації лома чорних металів; від 24 вересня 2024 року № ВО-12-101-4338 на виготовлення обладнання для ядерного встановлення строком до 24 вересня 2034 року. Товариством отримані сертифікати відповідності міжнародній системі менеджменту бізнеса в області сталевого та чавунного лиття залізничної промисловості (т. 2 а.с. 35-36, 121-122, 137-139).

Відповідно до відомостей на офіційному вебсайті АТ «БЦЛ» <https://www.list-org.com/companу/6600750> засновниками товариства зазначені АТ «УБТ-Уралвагонзавод» та АТ «ЗМК» (т. 2 а.с. 118).

За інформацією з російських інтернет ресурсів товариство здійснює державні поставки згідно наявних двох контрактів на загальну суму 650 000 руб, останній від 25 вересня 2018 року № 3644905142818000106 на 338 000 руб (т. 2 а.с. 122).

Відповідно до відомостей, зазначених у п. 3.11 пояснень до бухгалтерського балансу і звіту про фінансові результати АТ «БЦЛ» за 2024 рік, через ведення спеціальної воєнної операції стосовно України та політичної обстановки у світі, США та більшість східних країн Європейського союзу ввели жорсткі санкції щодо РФ, у зв'язку з чим порушилися економічні зв'язки та товарообіг цих країн з РФ, запроваджено заборону на здійснення банківських платежів з нерезидентами РФ недружніх країн. Економічна активність у РФ залишається стагнуючою. Враховуючи повну орієнтованість діяльності товариства на внутрішньо російський ринок та споживачів послуг, діяльність товариства в цій частині не піддана прямому суттєвому впливу зазначених негативних факторів у повному обсязі. Однак придбання у іноземних постачальників із КНР обладнання, запчастин та інших матеріалів у їхній національній валюті призводить до негативних наслідків для економіки товариства, з огляду на наявні позики. У 2024 році товариство уклало контракти на поставку обладнання і товаро-матеріальних цінностей з Китаєм у національній валюті цієї країни (т. 2 а.с. 59).

У 2025 році товариство планує поставити на внутрішній та зовнішній ринок: 25 560 штук рами бічної; 12 780 штук балки надресорної; 13 300 штук хомут тягових; 26 600 штук упор; 52 600 штук клин; 13 300 штук корпусів автозчеплення; 1 170 штук поршнів (т. 2 а.с. 60-61).

Також, у 2024 року, окрім основного споживача АТ «ЗМК», поставка продукції здійснювалась як на внутрішній ринок РФ, серед яких АТ «ЄВРАЗ Качканарський гірничо-збагачувальний комбінат», яке здійснювало постачання продукції АТ «НВК «Уралвагонзавод», та АТ «ЕНА», так і на експорт, зокрема ТОВ «Міртул» (Киргизія) (т. 2 а.с. 61).

Встановлені вище обставини свідчать про те, що зазначені юридичні особи здійснюють господарську діяльність в сфері виробництва та надання послуг в галузі залізничного транспорту. Зокрема, АТ «ЗМК» здійснює торгівлю товарами/послугами та було співзасновником підприємств разом з компаніями, пов'язаними з військово-промисловим комплексом РФ, АТ «ЕНА» постачало продукцію, у тому числі структурам міністерства оборони РФ, які здійснюють незаконну діяльність на території тимчасово окупованого півострова - АР Крим.

Відповідно до [Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15 квітня 2014 року № 1207-VII](#) територія Кримського півострова з 2014 року внаслідок російського захоплення вважається тимчасово окупованою територією.

У процесі окупації на основі органів державної влади та місцевого самоврядування, а також правоохоронних органів України, на території АР Крим було сформовано незаконні збройні та воєнізовані підрозділи для підтримки окупаційного режиму і незаконної анексії частини території України.

Окрім цього, враховуючи практику Вищого антикорупційного суду та Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду, зокрема в справах № 991/265/23, № 991/1914/23, встановлена допустимість ретроактивної дії п. 1 ч. 1 ст. 4 та ст. [5-1 Закону України «Про санкції»](#), які набрали чинності 24 травня 2022 року.

Так, зокрема у рішеннях зазначено: «... збройний конфлікт в Україні триває з лютого 2014 року. Відповідно до пунктів «а», «b», «с», «d», «g» статті 3 Резолюції 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї ООН «Визначення агресії» від 14.12.1974 р. та, як неодноразово було констатовано на національному та міжнародному рівнях, застосування Російською Федерацією збройної сили проти суверенітету, територіальної недоторканості та політичної незалежності України, є несумісним зі Статутом ООН, та становить акт агресії. З урахуванням вимог ст. ст. 2, 42, 51 Статуту ООН, ст. 53 Віденської конвенції про право міжнародних договорів норма міжнародного права щодо заборони застосування збройних сил, за винятком реалізації права держави на самооборону або застосування збройних сил внаслідок ухвалення відповідного рішення Радою Безпеки ООН для підтримання (відновлення) міжнародного миру та безпеки, носить імперативний характер (*jus cogens*), тобто є нормою, що приймається і визнається міжнародним співтовариством держав у цілому як норма, відхилення від якої недопустиме. Отже, імперативна норма міжнародного права про заборону агресії є такою, яка була запроваджена та визнана міжнародною спільнотою задовго до вторгнення збройних формувань Російської Федерації на територію України, а тому була заздалегідь достеменно відомою всім особам, які брали участь в ухваленні рішення про початок міжнародного збройного конфлікту, підтримували або виправдовували його, де б вони не знаходились та під юрисдикцією якої б держави вони не перебували на момент вчинення цих дій. Відповідно ж до [ст. 9 Конституції України](#), чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України, тобто для імплементації міжнародно-правових зобов'язань у національне законодавство застосовується спосіб автоматичної трансформації. Інакше кажучи, всі норми міжнародних договорів, в яких Україна бере участь, автоматично трансформуються у норми внутрішньодержавного права щойно такий договір набуває чинності. Таким чином, положення міжнародного права щодо категоричної заборони збройної агресії, а також всіх пов'язаних з нею діянь існували та діяли на рівні національного законодавства України задовго до прийняття [Закону «Про санкції»](#) та внесення змін до нього, якими 24.05.2022 року було лише запроваджено конкретний обмежувальний захід у виді стягнення

активів у дохід держави тих осіб, які ... Виходячи з переліку дій, які наведені в [Законі України «Про санкції»](#) та за вчинення яких передбачена можливість стягнення активів певної особи в дохід держави, колегія суддів зазначає, що цим Законом не було запроваджено жодного нового діяння, а лише деталізовано перелік діянь, які за своїм змістом та спрямованістю підтримують акт агресії, що він на момент початку збройної агресії РФ проти України вже був заборонений на рівні міжнародного та національного законодавства всіх країн-учасниць ООН, включаючи Україну та РФ. За таких обставин, колегія суддів вважає, що санкція у виді стягнення активів у дохід держави може бути застосована до особи, яка вчинила або розпочала вчинення діяння, передбаченого ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#), до 24.05.2022 року».

Тобто юридичні особи, які фактично контролює ОСОБА_1, мали договірні відносини у сфері постачання та збуту деталей та конструкцій до залізничних вагонів та насосного обладнання з компаніями, які входять до військово-промислового комплексу РФ, та атомними електростанціями. Отже, всупереч нормам міжнародного права та нехтуючи державним суверенітетом та територіальною цілісністю України, щонайменше з 2017 року зазначені вище юридичні особи спрямовували свою діяльність на підтримку влади РФ та окупаційного режиму держави-агресора.

Відповідно до положень [ст. 3 Закону України «Про національну безпеку»](#) державна політика у сферах національної безпеки і оборони спрямовується на забезпечення воєнної, зовнішньополітичної, державної, економічної, інформаційної, екологічної безпеки, безпеки критичної інфраструктури, кібербезпеки України та на інші її напрями. Загрози національній безпеці України та відповідні пріоритети державної політики у сферах національної безпеки і оборони визначаються у Стратегії національної безпеки України, Стратегії воєнної безпеки України, Стратегії кібербезпеки України, Стратегії інтегрованого управління державним кордоном України, інших документах з питань національної безпеки і оборони, які схвалюються РНБО і затверджуються указами Президента України.

Рішенням РНБО від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України», яке введено в дію [Указом Президента України від 25 березня 2021 року № 121/2021](#) схвалено Стратегію воєнної безпеки України (надалі - Стратегія), яка є складовою системи забезпечення національної безпеки. Головною метою Стратегії, зокрема є завчасно підготовлена та всебічно забезпечена всеохоплююча оборона України на засадах стримування, стійкості та взаємодії, що забезпечує воєнну безпеку, суверенітет і територіальну цілісність держави відповідно до [Конституції України](#) та в межах державного кордону України. З урахуванням аналізу безпекового середовища в контексті воєнної безпеки держави Стратегія визначає цілі, пріоритети та завдання реалізації державної політики у воєнній сфері, сфері оборони і військового будівництва, які спрямовані на захист життєво важливих національних інтересів від воєнних загроз, надання відсічі і стримування збройної агресії проти України, запобігання або стримування противника від повномасштабного застосування воєнної сили проти України, припинення незаконної окупації Російською Федерацією частини

території України, захист її суверенітету і територіальної цілісності в межах державного кордону України, насамперед шляхом здійснення міжнародно-правових, політико-дипломатичних, безпекових, гуманітарних та економічних заходів. Збройна агресія Російської Федерації, тимчасова окупація територій Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, що відволікають ресурси, необхідні для прискорення соціально-економічного розвитку України, обмежують спроможності її сил безпеки і оборони та ускладнюють набуття Україною членства в НАТО.

Враховуючи встановлені обставини, колегія суддів дійшла висновку, що юридичні особи, діяльність яких контролює ОСОБА_1, тісно співпрацюючи з компаніями, які входять до військово-промислового комплексу РФ, завдають істотної шкоди національній безпеці України, зокрема шляхом надання товарів/послуг у сфері постачання та збуту деталей та конструкцій до залізничних вагонів та насосного обладнання.

Відтак, за результатом оцінки доказів, які є у справі, колегія суддів вважає, що позивачем надано до суду належні, допустимі та достатні докази, на підставі яких судом встановлено зв'язок ОСОБА_1 з російськими компаніями, які здійснюють діяльність, спрямовану на забезпечення оборонної, а також ядерно-енергетичної галузей РФ, оскільки ОСОБА_1 є акціонером та кінцевим бенефіціарним власником АТ «ІКК» та компанії «OW Capital Management GmbH», через яку має безпосередній вплив на діяльність АТ «ЗМК», АТ «ЕНА» та АТ «БЦЛ», а отже сприяв та продовжує сприяти збройній агресії РФ проти України та окупації/анексії території, зокрема шляхом фінансування діяльності РФ, пов'язаної зі збройною агресією проти України, у виді сплати такими компаніями податків і зборів до бюджету РФ.

З огляду на викладене колегія суддів дійшла висновку про доведеність позивачем наявності підстав, передбачених пп. б п. 2 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#), для застосування до ОСОБА_1 санкції у виді стягнення в дохід держави активів.

Щодо належності ОСОБА_1 активів, які позивач просить стягнути в дохід держави.

[Закон України «Про санкції»](#) не визначає змісту категорії «активи», втім, у чинному законодавстві це поняття має сталий характер, визначений низкою законодавчих актів.

Згідно із п. 2 ч. 1 [ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»](#) «активами» є кошти, у тому числі електронні гроші, інше майно, майнові та немайнові права.

Відповідно до [ст. 190 ЦК України](#) майном є окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки. Майнові права є неспоживною річчю. Майнові права визнаються речовими правами.

Позовні вимоги стосуються частини акцій АТ «Крюківський вагонобудівний завод», що у повній мірі охоплюються законодавчим визначенням активів.

Як зазначено вище, відповідно до п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) підлягають стягненню в дохід держави активи, як ті, що належать фізичній особі чи юридичній особі, так і ті, щодо яких особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Тобто, законодавець розмежував активи на ті, що належать підсанкційній особі, та ті, що їй не належать, проте мають з нею певний зв'язок: активи можуть належати на праві власності іншій особі, втім, це не виключає можливість їх стягнення на підставі п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#).

Зміст права власності визначений у ч. 1 [ст. 317 ЦК України](#), згідно з якою власникові належать права володіння, користування та розпоряджання своїм майном.

Позивач просить стягнути в дохід держави активи, щодо яких відповідач може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Згідно з інформацією з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань станом на 28 листопада 2025 року ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» (місцезнаходження: України, код ЄДРПОУ 05763814) здійснює діяльність по виробництву залізничних локомотивів і рухомого складу; кінцевим бенефіціарним власником товариства є ОСОБА_1, тип бенефіціарного володіння: непрямий вирішальний вплив, відсоток частки права голосу 25 % (т. 3 а.с. 127-137).

Також, відповідно до відомостей, опублікованих на сайті <https://smida.gov.ua/db/prof/05763814>, станом на третій квартал 2025 року власником 25 % загальної кількості акцій ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» є юридична особа-нерезидент компанія «OW Capital Management GmbH» (т. 3 а.с. 138-140).

Судом встановлено, що у межах кримінального провадження № 12022100000000195 від 21 квітня 2022 року ухвалою слідчого судді Голосіївського районного суду м. Києва від 13 липня 2022 року у справі № 752/5219/22 постановлено передати Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів в управління або передати в управління за договором у порядку та на умовах, визначених [ст. 1, 9, 19-24 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів»](#), частку у статутному капіталі ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» у розмірі 25 %, що становить 21 502 416,00 грн та належать OW Capital Management GmbH (т. 3 а.с. 140-149).

Відомості про те, що зазначену частку у статутному капіталі ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» у розмірі 25 % акцій реалізовано, матеріали справи не містять. У той же час з 14 жовтня 2022 року керуючим рахунком в цінних паперах депонента компанії «OW Capital Management GmbH» є АРМА, а розпорядником - т.в.о. Голови АРМА (т. 3 а.с. 152-167).

Проаналізувавши зазначені обставини, колегія суддів дійшла висновку, що ОСОБА_1 може опосередковано (через компанію «OW Capital Management GmbH») вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження частиною акцій ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод», право власності на які зареєстроване за юридичною особою-нерезидентом компанією «OW Capital Management GmbH», а тому ці акції підлягають стягненню в дохід держави як активи ОСОБА_1.

Щодо пропорційності втручання у право власності відповідача.

При застосуванні такої санкції як стягнення активів у дохід держави суд повинен враховувати співмірність її застосування зі шкодою, що завдана інтересам суспільства діями відповідача.

Відповідно до [ст. 41 Конституції України](#) кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним. Примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної необхідності, на підставі і в порядку, встановлених законом, та за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості. Примусове відчуження таких об'єктів з наступним повним відшкодуванням їх вартості допускається лише в умовах воєнного чи надзвичайного стану.

Згідно з положеннями ст. 1 Першого Протоколу до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права. Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів.

Будь-яке обмеження права власності повинно здійснюватися зокрема на умовах, передбачених законом. Обмеження права власності має переслідувати законну мету за допомогою засобів, які є пропорційними меті (Beyeler проти Італії (Рішення Великої Палати від 05.01.2000, заява № 33202/96, параграф 107). При цьому має бути розумне співвідношення між засобами та метою, що досягається, - так званий «справедливий баланс» між інтересом суспільства та вимогами щодо захисту фундаментальних прав особи (рішення у справі Edwards v. Malta від 24.10.2006, заява № 17647/04, параграф 69).

Право власності не є абсолютним, оскільки держава може вимагати від суб'єктів дотримуватися певних зобов'язань. У разі, якщо особи своїми діями створюють суттєву загрозу національній безпеці, інтересам громадян країни, держава може вжити заходів на припинення чи попередження таких дій.

Відповідно до правової позиції, викладеної в постанові Великої Палати Верховного Суду від 07 квітня 2020 року у справі № 916/2791/13, якщо можливість втручання у право власності передбачена законом, Конвенція надає державам свободу розсуду щодо визначення легітимної мети такого втручання: або з метою контролю за користуванням майном відповідно до загальних інтересів, або для забезпечення сплати податків, інших зборів або штрафів. Втручання у право власності, навіть якщо воно здійснюється згідно із законом і з легітимною метою, буде розглядатися як порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції, якщо не буде встановлений справедливий баланс між інтересами суспільства, пов'язаними із цим втручанням, й інтересами особи, яка зазнає втручання в її право власності. Отже, має існувати розумне співвідношення (пропорційність) між метою, досягнення якої передбачається, та засобами, які використовуються для її досягнення.

Оцінюючи пропорційність втручання у право на вільне володіння, суд, у першу чергу, враховує, що застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), є винятковим заходом, обумовленим гостротою становища та необхідністю досягнення цілей, передбачених ч. 1 [ст. 1 Закону України «Про санкції»](#), а саме: захист національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидія терористичної діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави, в умовах правового режиму воєнного стану.

Застосування зазначених заходів відповідає критерію «необхідності у демократичному суспільстві», оскільки в їх запровадженні, з огляду на визнані факти військової агресії щодо України, існує нагальна потреба.

Таке втручання має легітимну мету зокрема: забезпечити контроль за активами особи, яка несе або може нести потенційну загрозу національним інтересам України, її суверенітету та територіальній цілісності; зупинити агресивні дії РФ; забезпечити здійснення швидкого та ефективного відшкодування збитків, завданих жертвам агресії за рахунок коштів, отриманих від конфіскації.

Управлінням Верховного комісара ООН з прав людини (далі - УВКПЛ ООН) публікуються дані щодо втрат серед цивільних осіб після початку вторгнення РФ на територію України. 12 листопада 2025 року на офіційному вебсайті ООН (<https://ukraine.ohchr.org/uk/Protection-of-Civilians-in-Armed-Conflict-October-2025>) опубліковано доповідь «Захист цивільних осіб під час збройного конфлікту - за жовтень 2025 року», у якому міститься статистична інформація про втрати серед цивільних осіб з 24 лютого 2022 року, коли почалася широкомасштабна збройна агресія РФ. Так, з лютого 2022 року по жовтень 2025 року УВКПЛ зафіксувало 53 006 втрат серед цивільного населення у країні: 14 534 загиблих і 38 472 поранених.

Також згідно з відомостями на офіційному вебсайті ООН (<https://ukraine.ohchr.org/uk/2025-deadliest-year-for-civilians-in-Ukraine-since-2022-UN-human-rights-monitors-find>) опублікованими УВКПЛ ООН 12 січня 2026 року встановлено, що у 2025 році в Україні зафіксовано найбільшу кількість

жертв серед цивільних осіб з 2022 року. Загальна кількість загиблих і поранених цивільних у 2025 році була на 31% вищою, ніж у 2024 році (2 088 загиблих; 9 138 поранених), і на 70% вищою, ніж у 2023 році (1 974 загиблих; 6 651 поранений). Переважна більшість жертв серед цивільних осіб у 2025 році сталася на підконтрольній уряду України території внаслідок атак, здійснених російськими збройними силами (97%; 2 395 загиблих і 11 751 поранених). Посилені спроби російських збройних сил щодо захоплення території у 2025 році призвели до загибелі та поранення цивільних осіб, руйнування критично важливої інфраструктури, припинення надання базових послуг і нових хвиль переміщення населення у прифронтових районах. 63% (9 253) усіх втрат у 2025 році сталися саме в прифронтових районах.

Застосування безпілотників малої дальності поблизу лінії фронту стало причиною значної кількості жертв серед цивільних осіб: загинули 577 осіб і 3 288 були поранені, що на 120% більше порівняно з 2024 роком (226 загиблих; 1 528 поранених). Далекобійна зброя (ракети та баражувальні боєприпаси) спричинила 35% жертв серед цивільних осіб в Україні у 2025 році (682 загиблих; 4 443 поранених), що на 65% більше за кількістю загиблих і поранених порівняно з 2024 роком (531 загиблих; 2 569 поранених).

У жовтні 2025 року російські збройні сили відновили масштабні скоординовані удари по енергетичних об'єктах по всій країні, що спричинило аварійні відключення електроенергії та запровадження графіків відключень.

З огляду на вищенаведене, на переконання колегії суддів, застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) у виді стягнення у дохід держави активів ОСОБА_1, які є предметом розгляду у цій справі, співвідносяться з інтересами суспільства, оскільки після їх відчуження в дохід держави активи можуть використовуватися для покриття збитків, спричинених військовими діями РФ, та в подальшому для відбудови інфраструктури України, міст та відбудови економіки.

Висновок суду.

Згідно з ч. 7 [ст. 283-1 КАС України](#) за результатами розгляду позовної заяви Вищий антикорупційний суд ухвалює одне з таких рішень: 1) про задоволення позовних вимог повністю або частково та застосування до фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону; 2) про відмову в задоволенні позову.

За ч. 6 [ст. 283-1 КАС України](#) суд ухвалює рішення на користь тієї сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони

Колегія суддів, розглянувши справу в межах заявлених позовних вимог, встановила обставини справи на підставі доказів, наданих позивачем, які досліджені в судовому засіданні, оцінила їх належність, допустимість, достовірність, а також достатність і взаємний зв'язок у сукупності, та дійшла висновку про наявність підстав, передбачених пп. б п. 2 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону](#)

України «Про санкції», для застосування до ОСОБА_1 санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#).

Щодо розподілу судових витрат.

Відповідно до ч. 2 [ст. 139 КАС України](#) при задоволенні позову суб'єкта владних повноважень з відповідача стягуються виключно судові витрати суб'єкта владних повноважень, пов'язані із залученням свідків та проведенням експертиз.

Згідно з ч. 11 [ст. 139 КАС України](#) судові витрати третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, стягуються на її користь зі сторони, визначеної відповідно до вимог цієї статті, залежно від того, заперечувала чи підтримувала така особа заявлені позовні вимоги.

Враховуючи відсутність доказів понесення Міністерством юстиції України витрат, пов'язаних із залученням свідків та проведенням експертиз, відсутність доказів понесення витрат третіми особами, а також те, що позивач звільнений від сплати судового збору на підставі п. 25 ч. 1 [ст. 5 Закону України «Про судовий збір»](#), відсутні підстави для розподілу судових витрат.

Порядок звернення судового рішення до виконання.

Згідно з п. 6 ч. 1 [ст. 244 КАС України](#) при ухваленні рішення суд, серед іншого, вирішує чи є підстави допустити негайне виконання рішення.

Перелік рішень, які виконуються негайно, наведений у [ст. 371 КАС України](#).

Рішення у справі про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), не належить до судових рішень, які виконуються негайно. Тому суд не знаходить підстав для допущення негайного виконання рішення.

Керуючись [ст. 243-246, 255, 268-272, 283-1 КАС України](#), [ст. 2, 4, 5, 5-1 Закону України «Про санкції»](#), суд

ухвалив:

Задовольнити позовну заяву Міністерства юстиції України до ОСОБА_1, треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача: Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод», Компанія «OW Capital Management GmbH», про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#).

Застосувати до ОСОБА_1 санкцію, передбачену пунктом 1-1 частини 1 [статті 4 Закону України «Про санкції»](#).

Стягнути в дохід держави активи, а саме 25% від загальної кількості акцій Публічного акціонерного товариства «Крюківський вагонобудівний завод» в кількості 28 669 889 штук, номінальною вартістю 21 502 416,75 грн, які належать компанії «OW Capital Management GmbH» та щодо яких ОСОБА_1 може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Опублікувати текст рішення на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду відповідно до положень ч. 7 [ст. 283-1 КАС України](#).

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Апеляційна скарга може бути подана учасником справи та/або його представником до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду протягом п'яти днів з дня його проголошення.

Якщо в судовому засіданні проголошено скорочене (вступну та резолютивну частини) рішення, зазначений строк обчислюється з дня складення повного рішення суду та його опублікування на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Учасники справи, які не були присутні при проголошенні рішення суду, а також особа, яка не брала участі справі, якщо суд вирішив питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право оскаржити рішення суду протягом п'яти днів з дня його опублікування на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Відомості про учасників справи:

Позивач: Міністерство юстиції України (місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Архітектора Городецького, 13, ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ 00015622).

Відповідач: ОСОБА_1 (адреса місця проживання: АДРЕСА_1, ідентифікаційний номер платника податків НОМЕР_1),

треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача:

Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод» (місцезнаходження: 39621, Полтавська область, місто Кременчук, вулиця Івана Приходька, буд. 39, код юридичної особи в ЄДРПОУ 05763814),

Компанія «OW Capital Management GmbH» (місцезнаходження: 1010, Wien, Austria, Schottenring 16/110, реєстраційний номер FN 278008 k).

Повне рішення суду складене 16 січня 2026 року.

Головуючий суддя Н. В. Мовчан

Судді Т. В. Литвинко

К. О. Сікора